

★ SOMO: MATUMIZI YA “YULE” NA “WALE” ★

☒ Darasa la Tatu (Grade 3)

➲ Lengo la Somo:

Kumwezesha mwanafunzi kutumia kwa usahihi maneno “yule” na “wale” katika sentensi rahisi.

➲ Utangulizi wa Somo

😊,

Leo tutajifunza maneno mawili muhimu sana ☺ YULE na WALE ☺

Maneno haya hutusaidia **kuonyesha mtu au watu tunaowazungumzia** ☺

◆ Matumizi ya “YULE”

↗ YULE hutumika kuonyesha **mtu mmoja** aliye mbali au anayetajwa.

□ Mifano ya maneno:

- yule mtoto ⚭
- yule mwalimu 🙏🍎
- yule mama 🙏
- yule askari 🎅

▢ Mifano ya sentensi:

- **Yule mtoto** anakimbia.
  - **Yule mwalimu** anafundisha darasani.
  - **Yule mama** anapika chakula.
  - **Yule askari** analinda shule.
-

◆ Matumizi ya “WALE”

↗ WALE hutumika kuonyesha **watu wengi** waliyo mbali au wanaotajwa.

▢ Mifano ya maneno:

- **wale** watoto 🙋♂️
- **wale** walimu 🙋♂️🍎

- **wale** wazazi
- **wale** wanafunzi

Mifano ya sentensi:

- **Wale watoto** wanacheza.
  - **Wale walimu** wanafundisha.
  - **Wale wazazi** wanakuja shulenii.
  - **Wale wanafunzi** wanasoma kwa bidii.
-

Ulinganisho wa “YULE” na “WALE”

 YULE→ **WALE**

Yule mtoto→	Wale watoto
Yule mwalimu→	Wale walimu
Yule mzazi→	Wale wazazi
Yule mwanafunzi→	Wale wanafunzi

Matumizi Katika Sentensi

Kumbuka:

- **YULE** → mtu mmoja
- **WALE** → watu wengi

- **Yule** mvulana anakula.
  - **Wale** wavulana wanakula.
-

Mazoezi ya Pamoja

Jaza sentensi kwa kuchagua neno sahihi:

1. ____ (Yule / Wale) mtoto anasoma.
2. ____ (Yule / Wale) walimu wanafundisha.
3. ____ (Yule / Wale) mama anafua.
4. ____ (Yule / Wale) watoto wanacheka.
5. ____ (Yule / Wale) mbwa wanakimbia.

-
6. ___ (Yule / Wale) mwewe anakuja.
  7. ___ (Yule / Wale) mwandishi ametuzwa.
  8. ___ (Yule / Wale) mvulana ni mtundu.
  9. ___ (Yule / Wale) mbuzi wanakula mahindi.
  10. ___ (Yule / Wale) punda anabeba mizigo.
-

Maswali ya Kujifunza ■

1. Neno gani hutumika kwa **mtu mmoja**?
    - a) Wale
    - b) Yule
  2. Neno gani hutumika kwa **watu wengi**?
    - a) Yule
    - b) Wale
  3. Chagua sentensi sahihi:
    - a) Yule watoto wanakimbia
    - b) Wale watoto wanakimbia
  4. Jaza sentensi:
___ mama anapika.
    - a) Yule
    - b) Wale
  5. Chagua sentensi sahihi:
    - a) Wale mwalimu anafundisha
    - b) Yule mwalimu anafundisha
  6. Jaza sentensi:
___ wanafunzi wanasoma.
    - a) Yule
    - b) Wale
  7. Neno “wale” linaonyesha:
    - a) Mtu mmoja
    - b) Watoto wengi
  8. Yule hutumika kwa:
    - a) Mtoto mmoja
    - b) Watoto wengi
  9. Chagua sentensi sahihi:
    - a) Yule askari analinda.
    - b) Wale askari analinda.
  10. Jaza sentensi:
___ wazazi wanakuja.
    - a) Yule
    - b) Wale
-

Hongera

Leo umejifunza:

- ✓ **YULE** – hutumika kwa mtu mmoja
- ✓ **WALE** – hutumika kwa watu wengi